

Iskajo, izvešili, ponudili, vsak dan jutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dnevno se pošilja uredništvu. Nepravilno plačnina se ne sprejema, rokopi. Izdajatelj: Anton Gerbec. — Lastnik: Anton Gerbec. — Založnik: Anton Gerbec. — Tisk: 19.50, pol leta 1.00, leto 1.80. — Za inozemstvo mesečno 5. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. — Oglasi, zabave, poslanice in vabila po 1. — Oglasi denarnih zavodov po 1.2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa 1.2. — Oglasi, naročila in reklamacije se pošiljajo izključno upravu Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Radlč in njegova vijugasta politika

Povodom potovanja Stjepana Radlča v Moskvo, te najnovejše politične prelevitve njegove iz mirotvorca in glasnika "mirotvorne in človečanske republike" v navduševalca za svetovno revolucijo, je zagrebški "Pokret" priobčil naslednjo označbo politika in človeka Radlča in tistih hrvatskih političnih krogov, ki se mu slepo pokorijo, da si ne soglašajo z njegovo nepreračunljivo politično ideologijo.

Mnogi so pričakovali, da vodstvo hrvatske kmetijske stranke zavzame energično stališče napram svojem "zapovedujočemu glavnemu poveljniku" ter da bo zahtevalo od njega, naj se brzda in umeri, če že ne radi splošnonarodnega, pa vsaj radi strankarskega interesa. In res je bilo trenutkov, ko se je moglo misliti, da se je med Radlčem na Dunaju in njegovimi odposlanci narodnih poslancev v Beogradu odprl neki prepad. Verovalo se je, da so Radlčevski poslanci pod jakim vtisom bivanja v prestolnici države izprevideli, da so bili na krivem potu.

Toda ti sredmorni apostoli niso z ničemer zatajili svojega vzvišenega vrtoglavega voditelja. Morda bi bil kak kmet-poslanec tudi storil to, ali skrbniki iz vodstva so v tistem kritičnem času pazili kot jastrebi, da ne bi se jim kateri njihovih tovarišev omajal v prepričanju vsled obširpanja z bratsko gostoljubnostjo od vseh srbskih strani. Ti kmetije-poslanci so govorili samo tisto, kar so jim narekovali podpredsedniki in tajnik HRSS. Če se je pa kateri vendar iskreno zaletel, je dobil resen ukor in so mu celo grozili z narodnim maščevanjem.

Tako je "hrvatsko narodno zastopstvo" ostalo kompaktno in absolutno zvesto svojem voditelju, pač pa je bil stvarno zatajen opozicijski blok. To je začudilo srbske politike. Sicer je ni niti pri njih stranke, ki ne bi imela tudi takih poslancev, ki se ne pokorijo v vsem strankinemu vodstvu, marveč delajo po svoji pameti, ki pa se vendar ne izneverjajo strankinemu programu. V Radlčevi stranki pa se je pojavil od sedaj en sam tak človek.

Kje je razlog za to? Kako to, da se skupina šestdesetih ljudi slepo podreja enemu političnemu preskakaču in vrtoglavu ter mu sledi v vseh njegovih čudnih zaletavanjih? Naj pojasnim! Pred vsem je treba ugotoviti, da je Radlč v primeru z inteligenco in državniško sposobnostjo svojih poslancev pravi velikan. S svojo elastičnostjo in izobrazbo nadkriljuje Radlč stvarno vso svojo okolico in to celo v toliki meri, da ga ta okolica smatra za genija in mesijo Hrvatov, ki povede svoj narod v objubljeni deželo. Njegovi poslanci ga primerjajo le s samimi seboj, ne pa z drugimi jugoslovanskimi in evropskimi državljani. Naravno je potem, da po takem primerjanju Radlč mnogo pridobiva na avtoriteti.

Nič ne de pri tem, da je njegova umišljenost razdrpana in polna protislovij. Ljudje srednjih sposobnosti niti ne opazajo tega. Njegova govorniška sila je tolika, da mu mase verujejo in se mu divijo, pa naj jim tudi v eni uri nadrobi še toliko protislovij. Te mase so poslale svojem voditelju svoje predstavnike, narodne poslance. Zapoljeno ljudstvo jih je izvolilo, da služijo Radlču in ne državi, da pomagajo njemu, ne pa kakšni parlamentarni akciji! V masah veljajo torej ti poslanci le toliko, v kolikor so lojalni gardisti Stjepana Radlča!

Čim ne bi kdo verjel v božje poslanstvo Radlčevu in bi hotel protestirati proti njegovim ekstraturam, je v očeh Radlčevih izdajalec, kar se tudi službeno razglasa v Radlčevem "Slobodnem Domu". Ta zaverna demagogija, v kateri je Radlč zares mojster, drži v šahu vse njegove poslance. Ne med Srbi, ne med Slovenci ne bi bile možne take kuriozitet. Hrvatski kmet je pač dobil drugačno vzgojo in njegove politične predodbe so povsem drugačne.

Da bi mogel biti samoderbec svojih mas, je Radlč zbral okoli sebe razen kmetov samih tudi intelektualce srednje mere, sicer pa politične in plemenske strahopetce. Bojijo se ga in mu služijo suženjski, ker vedo, da veljajo kaj v političnem življenju le dotle, dokler so na njegovi strani. Čim bi jih on odpahnil, bi postali borni advokati in vlašouliki (ulica v Zagrebu) političniki. Čudna povojna psihoza pri hrvatskih kmetih je spravila na površje tudi Radlčevščino in nje. Ko mine ta psihoza, izginejo kakor da jih nikdar ni bilo.

Če tako gledamo na stvar — in po našem mnenju je to edino pravilno promatranje — potem tista kompaktnost "hrvatskega narodnega zastopstva" ni vredna nikakega občudovanja. To je nova vrsta Hrvatske republikanske seljačke stranke — stremiljavec in klečepalav. Njim more Radlč pljuvati v lice, oči pa mu bodo nadalje poplajali roko. Ali se morejo tako tipti odreči svojega gospodarja? Ali morejo sploh imeti kako svoje uverjenje in misljenje?

To so republikanski avtomati in rokah Stjepana Radlča in sicer avtomati najslabše sestave. Zastojni pričakujejo mnogi, da bi vodstvo HRSS naprimer sedaj zavzelo kako stališče napram Radlčevemu potovanju v Moskvo. To vodstvo ima v vsem tisto stališče, ki ga ukazuje Radlč.

Ker pa riba od glave smrdi, bo tudi to vodstvo borno smrdelo vse dotle, dokler prebujeni Hrvatje ne brčnejo z nogo njega in Radlča.

Naj dodamo še k tej karakteristiki, kar piše dunajsko socijalno-demokratsko glasilo "Arbeiter Zeitung" povodom Radlčevoga potovanja v Moskvo.

Ko je Radlč — v Londonu in Parizu — vedel, da imajo zapadno-evropske vlasti druge skrbi, nego za njegovo "človečansko mirotvorno kmetijsko republiko", je prišel na Dunaj, kjer je čista odkrito koketiral s črno-rumenimi krogi, ki bi ga hoteli izrabiti kot ovna-zaganjača za zrušenje jugoslovenske države. Toda tudi ti krogi doživijo s tem pustolovskim in nestalnim človekom slično razočaranje, kakor so ga doživeli vsi politični krogi, ki

so se zanašali nanj. Vse je zavajal v zmoto.

Vprašanje pa je šele, ali mu bo njegova stranka hotela slediti v "moskovsko kmetijsko internacionalo". Ta stranka obstoji iz samih premožnih malih kmetov in intelektualcev. Prva skupina težko da bi se hotela združiti s komunisti. Verjetneje je, da se stranka vsled tega Radlčevoga koraka razkroji, razun če bi Pašičeva vlada — dostavlja socijalno-demokratsko glasilo — izrabila Radlčevu potovanje v Moskvo in zagrešila neprevodnost, da bi na podlagi zakona v zaščito države razpustila Radlčevu stranko in si tako zagotovila večino v zbornici. To da bi le pospeševalo načrte Radlčeve in bi se moglo zgoditi, da bi se namesto razbite komunistične stranke v Srbiji ustvarila na Hrvatskem nova opora za sovjetsko vladu.

Policija noče izslediti Matteottijevega trupla?

Nova aretacije — Rossi zbežal

RIM, 17. Ni čudno, da napada vlado in posebno pa policijo vse opozicijsko časopise radi nemarnosti pri iskanju Matteottijevega trupla; značilno pa je, da tudi fašistom prijazni listi, kakor "Giornale d'Italia" in "Tribuna", očitajo policiji, da noče iztakniti Matteottijevega trupla, da ima na razpolago toliko materiala za to. Predvsem bi lahko policija izsilila od aretirancev, ki so organizirali rop Matteottijeve in se ga tudi neposredno sami udeležili, kakor Dumini, da izpovejo, kam so spravili Matteottijeve zemске ostanke. Na drugi strani ima policija tudi v rokah avtomobil, s katerim je bil odpeljan Matteotti. Na avtomobilu je vse polno znamenj, ki jih dober policijski stražnik lahko porabi kot podlago za nadaljne raziskovanje. Posebno graja listi postopanje policije pri raziskovanju okolice jezera Vico blizu mesta Viterbo. Raziskovanje se je pravzaprav pričelo na pobudo socijalističnih poslancev in časnikarjev. "Giornale d'Italia" piše, da je značilno, da rimska kvestura sistematično zanika pri raziskovanju vsako vrednost onemu, kar tvori za vsakega človeka neizpodbitne dokaze. "Ako se bodo raziskovanja v okolici jezera Vico nadaljevala — nadaljuje list —, se je treba zahvaliti trem činiteljem: posredovanju orožnikov, kontroli socijalističnih poslancev in nadzorovanju časnikarjev."

Da se je v okolici jezera odigral vsaj vreden prizor založbe "Matteotti" pričajo naslednja dejstva: Izjave pastirja, ki je videl pretekli terek med 19. uro in 19.30 na poti ob jezeru avtomobil, kamor sicer ne privozi nikdar kak avtomobil. To izpoved je potrdil tudi neki ribič. Poleg tega je na poti ob jezeru še sedaj mogoče izslediti odtise avtomobilskega kolesa. Zanimivo je tudi, da je neki socijalistični poslanec našel v bližnjem gozdu fin svilen robec, ki je bil močno parfimiran. O robcu mislijo, da je last kakega fašista, ki se je udeležil ropa. Neki kmet, ki je šel pretekli terek ob 19.45 po poti ob jezeru, ni več opazil avtomobila, kar prica, da so se zločinci iznebili Matteottijevega trupla zelo naglo. Iz tega se da sklepati, da so zločinci prav dobro poznali okolico jezera.

V kovčegu, ki ga je zaplenilo varnostno oblastvo Duminiju, so našli na več kosov razrezane hlače, ki so baje tudi krvave. Mogoče je, da si jih je Dumini okrvavel v borbi z Matteottijem.

Da leži nekje v bližini jezera Vico, oziroma v jezeru samem Matteottijevo truplo, dokazuje tudi dejstvo, da sta oskrbnik Zaccardini in poljski čuvaj Gentili našla 2 km proč od jezera Matteottijevo poslastsko legitimacijo.

Kvestura ima torej mnogo dokazov na razpolago, a kljub temu brzokone ne bo našla Matteottijevega trupla. Vsaj tako meni "Giornale d'Italia", ki še dostavlja: Vse to omenjamo, ker imamo vtis, da kvestura ne želi najti trupla in tudi ne pomagati, da bi se našlo. Gotovo ima tehne razloge za to: kvestura hoče preprečiti, da bi izbruhnile kakšne demonstracije in da bi se šlo bolj razburilo javno mnenje. Toda treba je razlikovati: to postopanje policije ne sme iti tako daleč, da se izbrišejo tudi sledovi in dokazi, na podlagi katerih se vložijo javna obtožba, in tako pomaga zločincem, da uidejo roki pravice. Kvestura vodi odkrito raziskovanje preveč površno; taka preiskovanja ne zadostijo javnega mnenja vseh strank, ki zahtevajo, naj zločince zadene zaslužena kazen in sicer brez kompromisov in odlašanja.

Zdi se pa, da policija nekoliko bolj pridno zasleduje zločince same. Comm. Rossi do sedaj še ni bil aretiran. Fašistovski list "Nuovo Paese" je objavil danes pismo, o katerem trdi, da ga je prejel od Rossija. V pismu pravi Rossi, da se začasno umakne iz Rima, češ sedaj ni ugoden čas, da bi se branil proti obtožbam, da je v zvezi z ropom Matteottija. Vendar pa pride trenutek, ko mu bo mogoče pojasniti svoje odnose z Duminijem, ki ga je spoznal v Milanu kot vojaškega odlikovanca. Comm. Rossi se je odpravil iz Rima v soboto z brzovlakom ob 16. uri proti Milanu. Z istim vlakom sta se odpravila ravnanje fašistovskega lista "Corriere Italiano" avv. Filippelli in njegov prijatelj Pippo Naldi. Glasilo popolarske stranke "Popolo" pravi, da so stražili Rossija in Filippellija na vlaku en policijski komisar in 2 detektiva, da bi jih ne

napadli socijalistični poslanci, ki so se vozili z istim vlakom. Med pogovorom pri obedu je Rossi omenil, da se odprave v Zenevo; tako trdi neki natak, ki ga je slisal. Brzovlak, ki odpelje iz Rima ob 16. uri, ima v Milanu rez zvezo z vlakom, ki vozi v Švico. Ako je res — kar piše "La Voce Repubblicana" —, da je gen. De Bono, bivši glavni ravnatelj javnega varstva, prebil marsikatero veselo urico pri kozarcu vina z Duminijem, Filippellijem in Rossijem, ni čudno, da sta se Rossi in Filippelli lahko svobodno odpravila iz Rima in da je bil gen. De Bono odstavljen.

"Secolo" je v nedeljo prinesel vest, da je bil Filippelli aretiran v Bologni. Sedaj pa je dognano, da je Filippelli pobegnil iz Bologne v avtomobilu proti Genovu, kjer je bil sinoči aretiran. Policija je aretirala tudi Naldija, ki se je nahajal v njegovi družbi. Policija se mora zahvaliti dvema časnikarjema, da se ji je posrečilo aretirati Filippellija in Naldija.

Ko sta se sinoči časnikarja Renzo Rossi in Fontana vračala iz predmestja Nervi v Genovo, sta zapazila na ulici avtomobil, proti kateremu je govoril neki Galassi, ki ga Rossi pozna. Rossi je Galassija prijateljsko pozdravil; Galassi pa je bil v očitni zadregi. Kot izvrstnemu časnikarju je Rossiju takoj šimlo v glavo, da se morda nahaja v avtomobilu, ki je bil skrbno prekrit, Filippelli, o katerem je vedel, da je velik prijatelj Galassija. Časnikar Rossi se je spomnil, da je pustil v Rimu Naldija v družbi s Filippellijem, katerega je policija iskala. Ker ni Filippellija dobro poznal, je namignil svojemu tovarišu Fontani, naj si ogleda avtomobil. Fontana je takoj spoznal Filippellija. Avtomobil je nato odpeljal v smeri proti morskimi obali, kakor je pokazal Galassi.

Časnikarja sta vso zadevo takoj javila genovskim kvesturi, ki je pričela takoj zasledovati avtomobil. Sumila je, da bo Filippelli skušal pobegniti iz Nervi po morju. Več detektivov se je takoj podalo z motornimi čolni na morje, kjer so kmalu opazili motorni čoln, ki je vozil z veliko brzino od obali. V kratkem so ga dohiti ter ustavili. In res, v njem se je nahajal Filippelli, katerega je policija takoj aretirala. Danes je bil Filippelli odpeljan v Rim.

Filippo Naldi je bil sinoči aretiran v Rimu na svojem stanovanju, ker je obdolžen, da je podpiral Filippellija na begu. Končno se je posrečilo policiji aretirati tudi načelnika fašistovskih arditov Albino Volpi, ki je bil tudi član teroristične "črke", kateri je poveljeval Dumini. Albino Volpi se je te dni mudil v Milanu; policija mu je bila že za petami, a Volpi je ušel. Policija je pozneje izvedela, da namerava Volpi s pomočjo nekega Dones-a pobegniti preko gorske skupine Grigna v inozemstvo in da se je že napotil proti meji. Dones je na glaslo kot izvrsten veslač, ki je bil odlikovan za parkrat na mednarodnih tekmah; poznan je tudi kot dober alpinec.

Policija je izvedela, da se Volpi in Dones nahajata v neki krcini v vasi Ballabio blizu mesta Lecco. S silo je vdrla v gostilno ter aretirala oba in 5 tovarišev, ki so se nahajali v njuni družbi. Volpi je bil takoj odpeljan proti Rimu; medtem ko je Dones zaprt v Lecco.

SOZALJE BELGIJSKE ZBORNICE POVODOM UMORA POSLANCA MATTEOTTIJA
BRUXELLES, 17. Na predlog socialista Vandervelde je zbornica sklenila izraziti italijanski zbornici svoje sožalje povodom umora poslanca Matteottija.

SOZALJE ANGLEŠKE DELAVSKE STRANKE

LONDON, 17. Parlamentarna skupina delavske stranke, ki se je sestala danes v dolnji zbornici, je odobrila dnevni red, da izrazi svoje sožalje in simpatije italijanski socijalistični stranki povodom umora poslanca Matteottija.

ZBRANJE FAŠISTOVSKIH LEGIJ V RIMU

RIM, 17. Poveljstvo državne milice poroča: Legije državne milice, ki se zbirajo v Rimu, niso bile poklicane, da bi varovale javni red, kajti nihče ne more misliti, da bi ga kdo mogel motiti; pač pa so bile poklicane, da prisostvoje sprejema regenta Etiopije Ras Tafarija. Po njegovem odhodu se bodo legije povrnilo na svoja mesta.

Minister Federzoni prevzel notranje posle

RIM, 17. On. Federzoni je danes poslal vsem prefektom okrožnico, v kateri jih pozivlja, da se vrnejo v deželo red in zakonitost.

Ob 12.30 je ministrski predsednik Mussolini prevzel od on. Federzoni-ja ministristvo za kolonije. Federzoni mu je predstavil vse uradništvo. Mussolini je naznačil, da je včeraj sklenil ministrski svet predlagati kralju imenovanje comm. Corrado Zoli-ja za glavnega tajnika v ministristvu za kolonije.

Novi minister notranjih poslov je prisegel danes ob 9. uri. Ob 10. uri mu je on. Mussolini predstavil vse višje uradništvo; le novi načelnik policije comm. Crispo Moncada še ni prispel v Rim. V Rim dospe z večernim vlakom. Federzoni je imenoval za svojega kabinetnega načelnika comm. on. Gino Gasperini-ja.

Večina zadovoljna s postopanjem vlade

RIM, 17. Danes dopoldne se je sestal na Montecitorioju odbor večine in je odobril dnevni red, s katerim izraža polno zaupanje vladi glede postopanja za rešitev iz mučnega položaja, ki je nastal po umoru on. Matteottija. Po seji se je podalo k Mussoliniju več članov odbora, ki so mu sporočili dnevni red, ki je bil sprejet na seji.

Otvoritev zagrebške univerze

ZAGREB, 17. Včeraj je bila zopet otvorena univerza, ki se je zaprla dne 5. t. m. radi znanih izredov. Rektor vseučilišča je objavil, da se danes zopet začne predavanja. Brez njegovega dovoljenja se ne smejo v vestibulu univerze nabijati nikake objave. Ako pride do novih izredov, se bo univerza zopet zatvorila in dijakom

Poslanica novega predsednika francoske republike

Pomen imenovanja generala Nolleta za vojnega ministra

PARIZ, 17. Na jutrišnji seji poslanske zbornice in senata se prečita najprej poslanica novega predsednika francoske republike Doumergue-a, naslovljena na obe zbornici parlamenta. Nato poda ministrski predsednik običajno vladno izjavo.

Ministrski svet je imel danes sejo, na kateri je razpravljalo o predsedniški poslanici in o vsebini vladne izjave. Poslanica predsednika republike bo čital v poslanski zbornici ministrski predsednik Herriot sam, a v senatu pravosodni minister Renoult. Predsednik republike Doumergue izjavlja v svoji poslanici, da bo skušal biti nepristranski sodnik in bo kot takšen stal nad političnimi strankami. V nadaljevanju poudarja, da je dala Francija še nedavno sijajen in odločen dokaz, kako je vdana demokratičnim institucijam, ki so ji omogočile, da je ponoven napad zmoglaslovno odbila, da je zopet dobila dve dragi pokrajini in da je mogla prenašati posledice pogubonosne vojne. Podtije, ki jih je zapustila vojna v Franciji, se bodo morale popraviti le če bosta vladala mir in red. Na ta način — nadaljuje Doumergue — se bo mogla razvijati delavnost na polju industrije, trgovine in poljedelstva. Finančni položaj se bo popravil in svetlo bo dano, da bo mogel zopet dihati v čistem zraku miru. Krivda ne pada na Francijo, ker ni imela nikakih nevarnih pohleptov. Sedaj stremi le za tem, da doseže vojno odškodnino, ki ji je bila svečano obljubljena, in tudi trdno jamstvo za svojo sigurnost. Vprašanje vojne odškodnine bo po poročilu izvedencev, ki ga je spravljalva Francija takoj sprejela, kakor se zdi, v kratkem rešeno. Kljub vsemu pa je treba, da pokaže svojo dobro voljo ne samo upnik, temveč predvsem dolжник. Dolжник mora dokazati to svojo dobro voljo z jasnimi dejanji in ne le z obvezami, ki jim niso določeni nikaki gotovi roki.

Spravljalivost Francije, ki je odkritosrčna in nedvomna, pa ne more iti tako daleč, da bi opustila vsako čuječnost in pozabila nauke iz preteklosti. Tudi ne bo mogla iti ta spravljalivost tako daleč, da bi se Francija odrekla svoji sili in pravici do nadzorovanja premanaga, kateri se — kakor se zdi — pripravlja na maščevanje, namesto da bi izvrševal obveze, ki jih je podpisal. Parlament in dežela hočeta mir na zunaj in v notranjosti in ta mir bosta skušala zgraditi na pravičnosti, ki je najtrdnjša podlaga.

Vladni izjavi bo vlada naznanila, da predložijo v kratkem zbornici zakonski načrt o splošni amnestiji razen za izdajnike

Preuredba uprave idrijskega rudnika

Uradni list "Gazzetta ufficiale" od 14. t. m. je objavil kr. odlok od 23. maja 1924, št. 923 o preuredbi državnih rudnikov s posebnim ozirom na uredbo uprave idrijskega rudnika živega srebra. Državne rudnike novih pokrajin, katerih uprava spada v področje ministristva za narodno gospodarstvo, bodo vodili posebni upravitelji, imenovani od ministristva za narodno gospodarstvo v sporazumu s finančnim ministristvom. Ti upravitelji se bodo uradno imenovali "kr. rudniški komisarji". V vodstvu idrijskega rudnika bo poleg kr. rudniškega komisarja tudi en tehnični ravnatelj, katerega imenovanje istotako ministristvo za narodno gospodarstvo. Tehnični ravnatelj se imenuje izmed inženirjev kr. rudniškega osovja ali izmed inženirjev izpod bivše vlade, ki so bili službeno izenačeni z inženirji starih pokrajin.

se semester ne bo priznal, krivci pa bodo relegirani. Akademski senat se sestane po končani preiskavi o izgrelih in bo storil potrebne sklepe.

Razkol med radičevci?

BEOGRAD, 17. V opozicijskih krogih se vzdržuje vest, da pride skoro gotovo do razkola v Radičevi stranki, ker so nekateri poslanci in sedanji voditelji HRSS energično proti taki politiki Radlča in žele novega predsednika.

Morilec Petkova aretiran.

SOFIJA, 16. Policija je danes aretirala morilca Petkova, poslanca bolgarske kmet. stranke. Morilec je popolnoma priznal svoj zločin.

Združene države odgovorile na japonsko protestno spomenico.

LONDON, 17. "Times" poroča iz Washingtona, da je bil danes izročen japonskemu poslaniku odgovor Združenih držav na protestno spomenico Japonske glede priseljeniškega zakona.

Mehikanska vlada namerava aretirati angleškega poslanika?

PARIZ, 17. Tukajšnjim listom poročajo iz Mehike, da je ministristvo zunanjih zadev razpravljalo o možnosti aretacije angleškega poslanika, ker je pošiljal svoji vladi različna netočna poročila.

Nova albanska vlada.

TIRANA, 17. Mons. Fann Noli je sestavil novi liberalni kabinet tako-le: Sulejman (zunanje zadeve), podpolkovnik Redyp (notranje zadeve), dr. Stavro (pravosodstvo), podpolkovnik Kassen Kafzezi (vojna), Kazim Kozuli, bivši prefekt v Valoni (javna dela).

Od vseh strani Albanije je prešla vlada številne brzjavke, v katerih izraža ljudstvo svojo veliko radost vsled izpremenitve vlade. Ta sprememba se smatra kot pričetek nove uprave, ki bo slonela na principih demokracije in liberalizma.

in upornike, dalje zakonski načrt o preuredbi volilnega reda. Herriot je naročil generalu Nolletu, naj začne takoj preučevati ukrepe za amnestijo v prilog nemškim državljanom, ki so bili obsojeni na zasednem nemškem ozemlju. S temji ukrepi hoče ministrski predsednik Herriot olajšati vzpostavitev normalnih odnosov med Francijo in Nemčijo.

Ena med najznačilnejšimi črtami nove vlade je v tem, da ni bil imenovan za vojnega ministra parlamentarec, kakor po navadi, temveč general Nollet, ki ni poslanec. Glasila desnice in zmerne sredine odobravajo to Herriotovo izbero brez vsakega pridržka ter naglašajo, da je s tem podal najboljši dokaz, kako prazna je bila bajka o njegovem germanofilstvu. Ministrski predsednik je dal listom daljšo izjavo, v kateri razlaga obširno pomen dejstva, da je poveril vojno ministristvo generalu Nolletu. General Nollet — pravi g. Herriot v svoji izjavi — ve bolje nego nihče drugi, kaj se danes dogaja v Nemčiji, ker je predsednik medzavezniške nadzorovalne komisije, ki ima nadzorovati oboroževanje Nemčije. S tem, da sem ga izbral za vojnega ministra, sem hotel dati resen opomin vsem onim onstran Rena, ki se bavijo z mislijo na revanšo. Jaz imam v resnici vtis, da je sedanji položaj v Nemčiji zelo podoben položaju, kakršen je bil po l. 1806., ko je bila Nemčija prisiljena z mirovno pogodbo, da je morala omejiti število svoje armade. Tedanja Prusija se je na videz pokorila, toda v resnici si je zopet ustvarila močno armado. Stevilo vojaštva je tudi tedaj odgovarjalo določbam mirovne pogodbe, toda moštvo se je neprestano obnavljalo. En poziv je ostal pod orožjem le toliko časa, kolikor je bilo potrebno za izvežbanje, na kar so sledili takoj drugi vojniki. Na ta način se je izvežbala vsa nemška mladina. General Nollet ima vtis, da se nekaj podobnega dogaja v Nemčiji tudi sedaj po svetovni vojni. Francija — zaključuje Herriot — je prežeta z odkritosrčnim miroljubjem. Če pa mislijo Nemci na to, da bi kršili novi red v Evropi, jim kliče republikanska in demokratična Francija, da so na krivi poti.

Herriot pojde v Bruselj

PARIZ, 17. Danes je prispel v Pariz belgijski minister za zunanje zadeve Hyman. Jutri se bo posvetoval z ministrskim predsednikom Herriotom. Po sestanku z angleškim ministrskim predsednikom MacDonaldom pojde g. Herriot v Bruselj, kjer se bo posvetoval z belgijskimi ministri.

Tehnični ravnatelj bo podrejen kr. komisariju. Cl. 3-7 omenjena odloka govori o obsegu o pravicah in dolžnostih kr. komisarja in tehničnega ravnatelja. Cl. 8 določa, da ima tehnični ravnatelj idrijskega rudnika pravico v sporazumu s kr. komisarjem sprejemati in odpuščati vajence, delavce, delovodje, paznike in sploh vse osovje, ki ni nameščeno s stalno mesečno plačo. Kr. komisar bo imel tudi pravico sprejemati in odpuščati nadpaznike, pisarje, strojeopisno osovje, risarje, skladničarje in drugo slično osovje, in sicer v smislu predpisov, ki veljajo za zasebne uradnike. Za sprejemanje in odpuščanje tehnične osovja (inženirjev, kemikov itd.) ter upravnega osovja (književodij in blagajnikov) je predpisana odobritev s strani ministristva za narodno gospodarstvo. Sprejemanje tega osovja se bo vršilo v vsakem slučaju po predpisih o zasebnih nameščenih.

DNEVNE VESTI

Razgovor med Mussolinijem in Besednjakom

Zednja «Goriška Straža» poroča: Po govoru, ki ga je držal dr. Besednjak v parlamentu, je ministar predsednik Mussolini sprejel naslage poslanca v posebni avdiciji in ga pozval naj mu razloži svoje želje. Besednjaku je prisostvoval podminister Acerbo. Poslanec Besednjak je poudaril, da smo pripravljeni sodelovati z vlado, da se ustvarijo v naših krajih razmere, ki bodo v korist toliko našemu ljudstvu kolikor državi.

Mi imamo za to vso dobro voljo. Toda Slovenci in Hrvati danes niso zadovoljni, mnogo vzrokov je, ki vzbujajo med ljudstvom nezadovoljnost. Ako centralna vlada želi, smo pripravljeni ji razložiti vse naše pritožbe in zahteve, mi smo pripravljeni z njo razpravljati in se dogovarjati, da se odstranijo vzroki nezadovoljnosti v naših krajih.

Ministrski predsednik Mussolini je vprašal poslanca Besednjaka naj mu pove, čemu in v kakšnih zadevah se pritožuje slovensko-hrvatsko ljudstvo.

Naš poslanec je začel naštevati različne naše pritožbe, na kar ga je Mussolini prekinil in predlagal nastopno praktično rešitev:

Sklic se v Rim posebna konferenca za obravnavanje vseh pritožb in zahtev naše narodne manjšine v Juljski Krajini. Slovenci in Hrvati naj sestavijo natančno in izčrpna poročila o razmerah v njihovih krajih, zložijo naj posebne referate, v katerih raztolmačijo vse svoje želje in stavijo vladi konkretne predloge.

V pošte pridjejo predvsem razmere v šoli, razmere na sodnih, davki, občinske zadeve in razmere na uradih. Zastopniki slovenske manjšine bodo imeli priliko povedati vse, kar jih teži in raztolmačiti vladi iz oči v oči svoje želje.

Konferenci bo predsedoval načelnik vlade, povabljeni bodo vsi pristojni ministri, tako minister za šolstvo, minister pravde, minister za finance itd. Razpravam bodo prisostvovali tudi prefekti prizadetih pokrajin.

Poslanec Besednjak je omenil, da ima naš narod nekatere želje tudi glede splošne politike vlade.

«Zato sem pa jaz tukaj,» je odvrnil ministrski predsednik. Na sestanku želi načelnik vlade razpravljati z zastopniki slovensko-hrvatskega ljudstva o vseh njihovih pritožbah in potem bo videl, kaj se da ukreniti.

Naš poslanec dr. Besednjak se je v imenu našega naroda zahvalil ministrskemu predsedniku za izkazano zanimanje in poudaril, da je bila želja slovensko-hrvatskega ljudstva vselej ta, da stopi potom svojih predstavnikov v neposreden stik z odločujočimi činitelji države in skuša sporazumno z njimi poravnati vsa težka vprašanja, ki tarejo njegovo narodno in gospodarsko življenje.

Ministrski predsednik in podminister Acerbo sta se prijazno poslovila od poslanca Besednjaka in se podala v zbornico k seji.

Važen razgovor se je vršil v neki dvorani v parlamentu v četrtek, 5. junija ob 3. uri popoldne.

Himen. V Sv. Križu pri Trstu se je poročil danes Stanko Švagelj iz Barkovej z gospodičino Milo Gustinčičevo. Novoporočencema obilo sreče!

Odhod tržaškega prefekta. Dosedanji tržaški prefekt g. Crispo Moncada, ki je bil imenovan za glavnega ravnatelja javne varnosti, je odpotoval smoti na svoje novo mesto z brzovlakom, ki odhaja iz Trsta ob 19. uri.

Iz Sv. M. M. Spodnje. Povodom smrti g. Josipa Čoka smo prejeli sledeči dopis:

Dne 8. t. m. je preminil tu na svojem domu v najlepši moški dobi, po kratki, a mučni bolezni, občepriljubljeni g. Josip Čok. Nepričakovana vest o njegovi smrti je pretresla in užalostila vse njegove množestvene tovariše in znanke, ki so vsi čislali pokojnika zaradi njegovega skromnega in ljubeznivega značaja. Bil je res pravi vzor rodoljuba, delaven, nesebičen, vedno požrtvovalen podpornik vsakega koristnega pokreta in prid našemu tužnemu narodu.

Velicaten pogreb, ki se je vršil v torek, 10. t. m., je bil jasna priča, kako splošno priljubljen je bil pokojnik.

Ogromna množica ljudstva je privomala iz bližnjih okrajev, da se udeleži spreveda in izkaže zadnjo čast pokojniku s tem, da ga sprejme k večnemu počitku. Pevski društvi «Slava» in «Zastava», katerih navdušeni član in vrl pevec je bil pokojnik dolgo vrsto let, sta mu skupno zapeli ganljive žalostinke. V katarisrki cerkvi se je poslovil od pokojnika pred. gosp. župnik Stržinar, na pokopališču pa bivši poslanec g. Anton Miklavc, ki je med splošnim ganotjem z jedrnatimi besedami slavil pokojnikove zaslugе.

Bodi mu lahka domača zemlja in naj mirno počiva v tistem grobu. V naših srcih pa mu bodi ohranjen trajen spomin!

Konverzija občinskega posojila. Tukajnja pretura II. okraja razglasa: Z ozirom na okrožno županstvo tržaške občine o konverziji občinskih dolgov let 1899., 1914. in 1916. po razmerju 50 lir za vsaki 100 kron z obrestno mero 5% oziroma 5½% se pozivajo vsi zakoniti zastopniki, katerih varovanci imajo tozadevne zadolžnice položene pri sodnji, da opravijo potrebno glede konverzije najkasneje do 30. junija t. l., ker sodnja tega po svoji lastni pobudi ne more opraviti.

Zopetna uvedba glob za lažje prestopke v poštni službi. Z nedavnim kr. odlokom je bilo zopet uvedeno globljenje poštinskih uradnikov in uslužbencev. Globa je določena na 1 do 50 lir in zadane uradnika ali uslužbenca za manjše prestopke v službi ali za lažje prestopke proti disciplini. Globljenje se ne vpiše na matični list kaznovanega nameščence. Z globo do 5 lir lahko kaznujejo nameščence njihovi neposredni predstojniki. Večje globe smejo prisoditi pokrajinski ravnatelji in ministrstvo, in sicer se le po zaslišanju prizadetega nameščence. Pri globah, ki znašajo več nego 10 lir, je dovoljen utok na ministrstvo. Polovica plačanih glob pojde v blaginjo podpornega zavoda poštnega, brzojavnega in telefonskega osebja.

Vpis v seznam doktorjev medicine. Agencije Stefani javlja: Pri prvem izvajanju dolečeb 5. kr. odloka od 30. septembra 1923., št. 2102 in čl. 1. kr. odloka od 31. decembra 1923., št. 2909 je dovoljen vpis doktorjev medicine predstoječe izpitne dobe (julij) v seznam doktorjev medicine s tem, da bo imel ta vpis le začasno veljavo, in sicer do konca državnih izpitov v novembru. Po izpiti se tisti, ki bi ne položili državnega izpita, izbrisajo, ker stopijo tedaj novi predpisi o višji izobrazbi v polno veljavo.

Društvene vesti

Odštevajo se gl. M. nocoj točno ob 19.30. Dram. odsek MDP - Opšne prirediti v četrtek, dne 19. in v nedeljo, 22. junija točno ob 8. uri zvečer v Kettejev dvoran Volčovo trodejanjo «Na dan sodbe» in štokovski enodejanko «Ne klči vraga». Med odmorov svira orkester. — Nadejamo se s strani zavednega občinstva obilne udeležbe. — Odbor.

S. D. A. Jutri ob 6. uri zjutraj redna vaja hazenašic. — Vodja.

Iz tržaškega življenja

Smrten padec starca. Na tragičen način je prišel ob življenje mizar Karel Piccolini, star 68 let, stanujoč v ulici Manzoni št. 24. Preteklo noč okoli polnoči se je starac vračal precej vinjen domov. Opotekajoč se je kopal v temi po stopnicah; bil je zelo blizu svojega stanovanja, kar so se mu noge močneje zapletle in izgubil je popolnoma od vinskih duhov že itak zelo omajano ravnotežje. Padel je vznak po stopnicah in tako nesrečno, da se je ponovno udaril z vso silo v glavo. Ljudje, ki so vsled ropota prihiteli gledat, kaj se je zgodilo, so našli uboga starca nezavestnega in vsega krvavega. Preneli so ga v njegovo stanovanje, kamor je kmalu potem prihiteli zdravnik realne postaje, ki je bil telefonično obveščen o dogodku. Ta je našel starca že mrtvega. Pri padcu si je revež prebil črepijo ter se hudo pobil na raznih drugih mestih po glavi.

Tatvina. Zasebnica Marija Segulin, stanujoča v ulici Montecchi št. 11, je imela v svojem stanovanju skrinjo, v kateri je hranila vse svoje dragulje, vredne kakih 2000 lir. Ta okoliščina pa je bila znana nekemu zlikovcu. Predvčerajšnjim predpoldne, ko je bila Segulinova začasno odsotna z doma, se je umznoviti vtihotal v njeno stanovanje, odprl s silo skrinjo ter pobral iz nje mali zaklad.

Segulinova je naznanila dogodek orožnikom, katerim se je posrečilo po kratkem poizvedovanju izslediti zlikovca v osebi 18-letnega Alojzija Desco. Mladi umznoviti je bil odveden v zapor.

Ugodna prilika je za vabila v greh. Predvčerajšnjim je prišla k zdravniku Baroni, ki ima svoj ambulatoj v ul. Commerciale, neka gospodična ter se dala preiskati. Po končani preiskavi, je deklica izrazila zdravniku željo, da bi rada izpla kozoare vode. On ji je dovolil, da je stopila v kuhinjo. Na hodniku je deklica opazila zdravnikov suknjič, ki je visel na obešalu; kar jo je pa posebno zanimalo, je bila nabasana listnica, ki je tičala v notranjem žepu suknjiča. Ozrla se je okrog in ko se je prepričala, da jo nihče ne more videti, je razvedeno odprla listnico, v kateri je bil spravljen znesek 5000 lir ter vzela iz nje 250 lir. V strahu, da bi jo kdo ne zasledil, je nato vrgla listnico pod neko stolicu.

Kmalu po odhodu gospodične je zdravnik zapazil tatvino; podal se je na kvarturo ter tam naznanil zadevo. Varnostni organi so pozneje prišli na sled dolgočrtnosti ter jo aretirali. Podjetna Evina hčerka, ki je stara komaj 18 let in se imenuje Rožica M., je morala v zapor.

Kolesarska neizgoda. Sinoči okoli 19. ure je bil prepeljan v mestno bolnišnico 44-letni trgovski zastopnik Anton Bolcich, stanujoč pri pri Sv. Ivanu-Vrdela št. 1025. Bolcich je pod rojanskimi oboki padel s kolesa ter se pobil na več mestih po glavi, obrazu in polni nogi. Ponesrečenec je bil sprejet v kirurški oddelek. Okreval bo v 7 dneh.

Književnost in umetnost

Jugoslovensko-italijanski časopis za privedu i trgovinu (prej Ital-Jug). Izšla je 4. številka (za junij) te važne jugoslovensko-italijanske gospodarske revije z zelo zanimivo in raznovrstno vsebino. Naj omenimo iz vsebine sledeče važne članke: Unska železnica (Dr. Josip Smolclanka), Zunanja trgovina Italije v januarju in februarju l. 1924, Industrija stavbnega materiala v Dalmaciji (dr. Ivan Bulić — Split), Zagrebška borza, Mednarodni semenj v Padovi, III. vzorčni semenj v Zagrebu, Mednarodni vzorčni semenj v Ljubljani poleg raznih drugih zanimivih gospodarskih razprav in vesti. Kakor prejšnja, je pisana tudi ta številka deloma v srbohrvatskem, deloma v italijanskem jeziku.

Revija toplo priporočamo. Uprava in uredništvo v Milanu, via Solferino 11. Stane za celo leto 40 lir (100 dinarjev), posamezna številka 4 lire (12 din.).

Veronika Desentika, najnovejša izvrzna tragedija v petih dejanjih našega odličnega pesnika Otona Župančiča, bo kmalu dotiskana in izide še pred koncem tega meseca v založbi Zvezne tiskarne in knjigarne v Ljubljani. Založba bo oskrbelja za to krasno slovensko remek-delo, ki ga je naše Narodno gledališče uprizoril v jeseni na dramskem odru, troje izdaj: predvsem ljudsko v okviru «Splošne knjižnice», ki bo vžile svoji dostojni opremi po svoji skromni ceni lahko dostopna najširšim slojem, nadalje finejšo izdajo v večji obliki na izvrstnem papirju in slednjič luksuzno v celo usnje vezano izdajo v omejenem numeriranem številu in opremljeno z lastnorodnim podpisom avtorja. Vse tri izdaje, ki bodo tiskane v modernih, jasnih tipih, bodo opremljene tudi z najnovejšo sliko pisatelja.

To in ono

Top, ki bo metal izstrelke 500 km daleč. Dr. Miller Reese Hutchison, bivši inženirski šef pri slovesnem ameriškem izumitelju Thomasu A. Edisonu, je pokazal delovanje nove vrste topiča, ki bo služil tudi mirnim in koristnim namenom, ne pa samo ubijanju in rušenju. Praktičnost novega izuma je dr. Hutchison dokazal v veliki sobi v enainpetdesetem nadstropju Woolworthove palače v New Yorku. Med številnimi navzočimi strokovnjaki sta bila tudi podadmiral McGowan in znameniti izumitelj Hudson Maxim.

Delovanje novega topiča je čudovito nad vse pričakovanje. Dasi mu služi za pogon izstrelka smodnik, ga je vendar močogoče uravnati tako, da vrže izstrelke iz sebe s tako hitrostjo kot se hoče. Valed tega je močogoče v naprej določiti, kakšno zapreko naj projektir pribej ali kakšno daljavo naj doseže.

Pri preizkušanju je dr. Hutchison položil tri četrtine palca debelo jekleno ploščo k steni, vtknil v čudoviti topič naboj brezdimnega smodnika in štiri palce dolg ter pol palca debel jekleni izstrelke (kroglo). Pritisnil je na sprožilni gumb in izstrelke je švignil iz cevi ter prevrtil ploščo tako, da ga je bilo na

drugi strani toliko zunaj kot na sprednji. Ploščo je prebil in natančno v sredi obličil v njem. Demonstrator je ponovil večkrat svoj eksperiment. Položil je ploščo na tla, sprožil topič in projektir je sprot prebil slednjo, ni pa ranil poda pod njo. Če bi bil naboj krogličak premočan, bi prebil ploščo in v svojem poletu skozi nadstropja navzdol morda pobil ducat ljudi.

Glavna korist novega topiča obstoja v tem, ker ga bo močogoče porabiti za pritrjevanje železnih zaplat na luknje in razpokline parnikov in ladij pod vodo, kajti pod vodo deluje istotako kot zunaj nje. Kakor sem rekel, za pogon izstrelka se uporablja brezdimni smodnik. Pri ustju topiča ni plamena, ko projektir zapusti cev s hitrostjo tisoč sedemdeset metrov na sekundo in več. Dr. Hutchison pravi, da je močogoče povečati hitrost izstrelka do skoro neverjetne višine. Topič ne povzroči nikakega poka, ker se plini brezdimnega smodnika polagoma razvijajo — približno tako kakor pri Maximovi utišalki. Pri sprožitvi so slišali samo sijajko glas in pa udarec projektila na ploščo. Ko slednji zapusti topič s svojo velikansko brzino, ne napravi skoro nikakega odboja (sunka nazaj). Tekom preizkušnje so topič obesili na vrstico, sprožili in odboj ga je zazibal nazaj samo eno desetinko palca!

Nekateri izstrelki imajo na zadnjem koncu vrezane vijakove zareze. Po sprožitvi so te ostale neposkodbane in ko je projektir trdno tičal v ploščo, so na njegov zadnji konec navili vijakovo matico, sprednji konec, ki je gledal iz plošče na drugi strani, so pa zakovali. Vrednot tega pri pritrjevanju jeklenih zaplat na razpoke in predretna na parnikih in drugem bo lahko razumel vsak.

Konstrukcija topiča je še tajna, iz onega pa, kar je povedal o njem dr. Hutchison, je razvidno, da glavna njegova skrivnost obstoja v tem, ker topič izrabl 85 odstotkov smodnikove energije namesto okoli deset odstotkov kakor pri navadnih vojaških puškah. Smodnik gori počasi in njegov plin se nagromadi za projektom, dokler ne doseže silovitega pritiska. Sedaj šele vrže izstrelke iz cevi s povprečno hitrostjo 5000 čevljev na sekundo, kar je dvakrat več kot znaša največja hitrost kroglo iz moderne vojaške puške. Baš vsled te silovite naglice izstrelka ni odboja, kajti topič nima časa, da bi «brnil» nazaj. Na podlagi znane moči smodnika, velikosti topičeve cevi in izstrelka je močogoče v naprej natančno izračunati, s kakšno naglico bo slednji zapustil ustje topiča in koliko debelo ploščo iz jekla bo na gotovo daljavo zamogel prebiti.

Ko izstrelke obiti v jekleni plošči, ga ni močogoče baš lahko izveliti. Pri neki preizkušnji so uporabili štirideset kvintalov pritiska, da so ga potisnili ven. To se je zgodilo v newyorški ladjedelnici Francis Crilly, najboljši potapljač na svetu, se je v svoji potapljaški opravi spustil v globčino 35 čevljev. S seboj je nesel jekleno ploščo in novi topič. Pod vodo je pogljal kroglo v ploščo in jo prinesel na površje. Tako tesno je tičala v njej, da so morali porabiti štiridesetkvintalski pritisk, da so jo potisnili iz nje.

Novi topič ni po obliki prav nič podoben navadnim puškam ali topovom, podoben je mnogo bolj ročnemu prevratnemu klaviru, kakršna rabijo delavci za prinetanje železnih zakovic pri konstrukciji železnih mostov itd. Dolg je komaj trideset centimetrov.

Ako bi zdaj po principu tega topiča zgradili velik top — in Hudson Maxim sam je rekel, da ne vidi razloga, zakaj bi bilo to nemogoče — bi metal ta dveipol tonske projektile 500 kilometrov daleč! Bil bi torej strahovito orožje. S takim topom bi potem lahko streljali iz Trsta v Prago ali preko Dunaja v Olmutz na Moravskem. Bombardirali bi lahko glavna mesta Švice, Ogrske, Nemške Avstrije, Čehoslovaške, Jugoslavije (Celo Cetinje v Črni gori) in Italije. Raz trdnjave v Pulji bi s takim kanonom streljali lahko čez Italijo na otok Korsika, celo obal Sardinije bi dosegli. Če bi stal tak kanon v Madridu na Španemski bi z njim varovali vso špansko obal, obstreljevali

bi katerikoli del Portugalske in bombardirali bi lahko znamenito angleško trdnjavo Gibraltar. S takimi silovitimi izstrelki bi jo kmalu tudi uničili. Trdnjave bi sploh izgubile ves pomen. Če bi v zadnji vojni imeli Nemci tak top, bi porušili Francijo, ne da bi jim bilo treba prestopiti mejo. Čez Belgijo ali Nizozemsko bi lahko streljali naravnost v London v Angliji in ga zmelili v prah.

Čudoviti topič je izumil John Temple iz Velike Britanije in se po njem imenuje «Templejev top». Že leta 1915 je odkril njegov princip, izpopolnil ga je pa šele potem, ko se je naselil v Združenih državah. Topič proučuje zdaj vojni oddelek Združenih držav in že iz tega razloga je jasno, da je cela stvar varovana in skrivana z največjo skrbjo.

Dr. Hutchison je organiziral družbo, ki bo s svojim kapitalom pomagala ubožnemu izumitelju, da izpelje in udejstvi svoje nadaljnje ideje. — F. M.

DAROV

V počastitev spomina dr. Nade Slavikove daruje družina Prunkova din. 100 in družina Svetka Martelana L 25 Zenskemu dobrodu, udruženju in Trstu.

V počastitev spomina dr. Nade Slavik daruje osebe pisarne dr. Slavika L 80, in sicer L 40 Sol. društvu in L 40 Zensk. dobrodu, udruženju. (Denar za Udruženje hrani Sol. društvo).

O priliki pogreba g. Jakoba Kistana iz Orehka so darovali L 180 za Sol. društvo.

Mjesto cvijeta na grob neprežaljane dr. Nade Slavikove daruje dr. Ulišek Stanger L 25 Sol. društvu.

O priliki birme so darovali pri Reiterjevih L 22 za refekcijo šole in vrtca pri Sv. Ivanu. Srčna hvala vsem!

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu.		
ogrške krone	0.0250	0.03
avstrijske krone	0.0323	0.0332
čehoslovaške krone	0.6750	68.45
dinarji	27.30	27.65
leji	9.75	10.25
marke	2.95	2.95
dolarji	123.95	124.00
francoski franki	406.00	406.00
švicarski franki	99.35	99.65
angleški funti papirnati		

Antonija Rebec
Ivan Sedmak
poročena
Koritnica-Radohova vas, Sv. Peter
16. junija 1924.

Mila Gustinčič
Stanko Švagelj
poročena
Sv. Križ-Barkovlje, 18. junija 1924.

Mali oglasi

KRONE srebrne 1.88, goldinarje 5.05, petkronski komadi 9.85, via Ponderes 6, l., desno. 20

SLUŽKINJO, pridno, z dobrimi spricvali, išče družina treh oseb, stanujoča v vili, 5 minut oddaljeni od tramvaja. Predstaviti se v via S. Lazaro 19, zaloga papirja Tenze ali pa v via Commerciale 353, v popoldanskih urah.

UGODNA PRILIKA! Tri gostilne na prodaj na Sušaku v Jugoslaviji. Pojasnila daje Ivan Sner, via Molin grande 32 776

SUKNJA, rumenkaste barve, v kateri so se nabavili ključji, vrednostni papirji in ali, se je zgubila v Bazovici do novih hiš. Pošten najditelj je naprosen, da jo prinese v upravnishstvo. 779

APNO. Dne 23. t. m. se bo pričelo razprodajati apno iz apnenice pri Kozini ob državnih cestih. Vse nakupne ponudbe sprejema edino-le Jerjav Anton, gostilničar, v Krvavem potoku. 780

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zadržana. Slavec. Via Giulio 29. 542

POSESTVO, v okraju Maribora, na južni pobočju Pohorja, (postaja južne železnice Slov. Bistrice), se prodaja. Hiša, tri sobe, 4 oravov vinograde, približno 8 oravov nivo, pašnika, travnika, mladega gozda, črez 100 komadov plodonosnih sadnih dreves. Bogata zaloga ilovice za zgradbo opeke. Natančnejša pojasnila se dobijo pri M. Vošnjek, posestnik v Visolah pri Slov. Bistrici, Jugoslaviji. 762

KRONE, goldinarje, srebro, plačujemo dosti več kot po objavljenih cenah. Prodajalna dragocenih kovin, via Borsa 2, telefon 12-97. 769

MLADENIC, od 16 do 17 let star, se išče za mlekarjo. Via Fabio Filzi 17. 775

Goriška ljudska posojilnica
v. z. z. o. j. v Gorici
vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil v sredo, dne 25. junija 1924, ob 14. uri v uradnih prostorih v Gorici, Viki Carducci št. 7.

DNEVNI RED:

- 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 2.) Poročilo načelnistva.
- 3.) Poročilo nadzornistva.
- 4.) Poročilo revizorja.
- 5.) Razprava o računskem zaključku za 40. upravno leto 1923.
- 6.) Volitev nadzornistva.

V Gorici, dne 10. junija 1924.
(419) Načelnistvo.

BOROVE HLODE

od 2 do 6 metrov, premer v sredi najmanj 16 cm., kupim v veliki množini. Ponudbe na upravnishstvo «Edinosti» pod «Borovi hloidi». (418)

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za boleznj v ustih in na zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobeholniska opravila v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20) od 9-12 in od 3-5. 774

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo

Jamči italijanske kredite v Jugoslaviji in jugoslovenske kredite v Italiji ter ekskomptira tozadevne akcepte.

Otvorja akreditive za nakup blaga. Inkasira efekte in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Romani.

Zato sta gospodična Garth in Nora z boječim pričakovanjem pogledali Magdaleno, ko je odvetnik izustil odločilne besede. Njeno obličje je še bolj pobledele, toda nobena mislica se ni zganila, niti besedica ji ni šla iz ust. Nora, ki je držala sestro za roko, je pač čutila, kako se je za trenotek stresla in nato postala mrzla — to pa je bilo tudi vse.

«Dovolite mi, da vam povem, kaj sem v zadevi napravil,» je začel gospod Pendil zopet, «hočem vas uveriti, da nisem opustil nobenega poskusa. Ko sem prvič pisal Mikaelu Vanstoneju, mu nisem poslal navadnega poročila, ampak sem mu opisal vse okoliščnosti, po katerih je prišel v posest bratrovega premoženja. Njegovega odgovora in njegovih navodil, ki jih je dal svojemu zastopniku, nisem smatral za

končnoveljavna. Prosil sem zastopnika nasprotno stranke za daljši rok, poskušal sem govoriti z Neolom Vanstonejem, ker se mi pa to ni posrečilo, sem ponovno pisal očetu. Odgovoril mi je v žaljivo kratkih izrazih in me opozoril na pooblaščenega zastopnika. Tudi mi je prepovedal vsako direktno dopisovanje z njim. To je bil začetek in konec pogajanj. Če sem morda prežl kakšno sredstvo, s katerim bi bil mogel omeščati njegovo trdo srce, povejte mi ga, in poskusil bom še tisto.»

Pogledal je Noro. Stinila je sestra roko in rekla: «Govorim v svojem kakor tudi v sestrinem imenu, če vam rečem, da ste napravili vse, kar se je dalo napraviti, gospod Pendil. Me sve si že prizadeval, da si nisve delali preveč upanja, in sve vam iz srca hvaležni za vašo prijaznost v času, ko sve tako potrebni prijaznosti.»

Magdalena je odgovorila na stisk roke, nato pa se je izvila sestrj, si nekaj časa nepotprejljivo popravljala obleko in nato naglo pomaknila stolico bliže k mizi. Z eno roko se je trdno oprijela stolice in pogledala odvetnika. Obraz ji je bil brez krvi, toda oči so bile svetle in žive kakor vedno, glas ji je bil sicer tihi

toda jasen in odločen, ko je rekla: «Ali imate prepis navodil, ki jih je poslal brat mojega očeta v London?»

«Gotovo.»

«Ali ste jih prinesli s seboj?»

«Seveda.»

«Ali jih smem videti?»

Gospod Pendril se je obotavljaj in v zadregi pogledal po ostalih.

«Prosim vas, da ne bi vztrajali pri tej zahtevi,» je rekla. «Zadostuje, če veste o posledicah teh navodil. Čemu bi se razburjali s čitanjem teh navodil. Pisana so v tako brezobzirnih izrazih in kažejo tako malo sočutja, da mi je težko ugoditi vaši želji.»

«Priznavam vašo prijazno obzirnost, s katero mi želite prihraniti novo bolečino, gospod Pendril. Toda jaz znam prenašati bolečine, in obljubim vam, da ne bom nobenega vznemirjala. Oprostite, če ponavljam prošnjo.»

«Oh, Magdalena, premisli še enkrat,» je prosila Nora.

«Vzmemirjaš gospoda Pendrila, vse nas bo vznemirila,» je rekla gospodična Garth.

In odvetnik je dodal: «Zares nima smisla, da bi vam pokazal spis.»